

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.III.94/2023/8. szám

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, 2023. október 11. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A befolyással üzérkedés büntette miatt Terheltl I.r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Győri Törvényszék 2023. július 11. napján kihirdetett B.142/2021/65. számú ítéletét megváltoztatja azzal, hogy

Terheltl I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 3 (három) év 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 4 (négy) évre enyhíti.

Egyebekben helybenhagyja azzal, hogy mellőzi az ítélet bevezető részéből a 2021. november 4., 2022. február 15., 2022. április 7., 2022. június 21. és 2022. október 6. tárgyalási napok feltüntetését; a vádlott terhére megállapított bűncselekmény megnevezése befolyással üzérkedés büntette; a szabadságvesztés büntetésből a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra; ha a vádlott a pénzbüntetés megfizetésére engedélyezett részletfizetés vonatkozásában egyhavi részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni azzal, hogy a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatára a szabadságvesztés fokozata az irányadó; a vagyonek kobzást a bíróság Terheltl I.r. vádlottal szemben rendelte el.

Kötelezi az I. r. vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 9.144,- (Kilencezer-egyszáznegyvennégy) Ft bűnügyi költség megfizetésére az állam javára.

Indokolás

[1] A Győri Törvényszék 2023. július 11. napján kihirdetett B.142/2021/65. számú ítéletében Terheltl I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki vesztegetést állítva elkövetett befolyással üzérkedés büntetében. (Btk. 299. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont). Ezért öt 5 év szabadságvesztés büntetésre, 5 év közügyektől eltiltásra és 200 napi tétel – napi tételenként 1.000 Ft – pénzbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata börtön. Rendelkezett arról, hogy a Terheltl I. r. vádlott a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható. A Mosonmagyaróvári Járásbíróság B.223/2017/14. számú ítéletével kiszabott 1 év 8 hónap börtön fokozatú szabadságvesztés végrehajtását elrendelte. Rendelkezett arról is, hogy az összesen 200.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 1.000 forintként egy napi, összesen 200 napi szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ugyanakkor a kiszabott pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett azzal, hogy egy havi részlet összege 20.000 Ft, és az első részlet az ítélet jogerőre emelkedését követő hónap 15. napján, az ezt követő részletek minden hónap 15. napján esedékesek. Emellett 1.280.000 forint

vagyonelkobzást rendelt el. Kötelezte továbbá a vádlottat a büntetőeljárás során felmerült 61.020 forint bünygyi költség megfizetésére.

[2] A törvényszék ítéletével szemben a vádlott és a védője elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.231/2023/1-I. számú átiratában a fellebbezéseket alaptalannak találta. Rámutatott, hogy a felülbírálat teljeskörű. Álláspontja szerint a törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása során a büntetőeljárasi szabályokat betartotta. Az összegyűjtött bizonyítékok alapján megállapított tényállás megalapozott, és az elsőfokú bíróság a bizonyítékok részletes értékelésével, elemzésével indokolási kötelezettségének is eleget tett. A megalapozott tényállásból helyesen következett a vádlott bűnösségére és törvényesen minősítette az általa elkövetett bűncselekményt is.

[4] Érvelése szerint a büntetés kiszabása során irányadó súlyosító, enyhítő körülményeket a törvényszék teljeskörűen összegyűjtötte, azokat valódi nyomatékuknak megfelelően értékelve a vádlottal szemben tettarányos büntetést szabott ki, így a büntetés enyhítése nem indokolt. Minderre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla a fellebbezéseket a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálja el, és a törvényszék ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[5] A védő fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság csak részben állapította meg helyesen a történeti tényállást, és a téves megállapításaiból okszerűtlenül vont le következtetést a vádlott bűnösségére. Részletesen elemezte a vádlott, tanú5, tanú6 és tanú4 vallomásait, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróságnak a vádlottat fel kellett volna mentenie a terhére rótt bűncselekmény vádja alól. A vádlott ugyanis annak elkövetését már a nyomozás kezdetétől tagadta, a védekezését tanú4 vallomása is alátámasztotta, míg ezzel ellentétben tanú5 és tanú6 tanúk vallomásai ellentmondásosak.

[6] Mindezekre figyelemmel elsődlegesen a vádlott felmentését indítványozta, másodsorban – az enyhítő körülmények bemutatását követően – a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítését és a pénzbüntetés mellőzését kérte.

[7] Az ítéltábla nyilvános ülésén a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratával egyezően az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, míg a védő az írásban részletesen kifejtett érvek mentén elsősorban a vádlott felmentésére, másodlagosan a vele szemben kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt.

[8] A fellebbezésekre tekintettel az ítéltábla a törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 590.§ (1), (2) bekezdése értelmében teljeskörűen bírálta felül függetlenül attól, hogy ki és milyen okból fellebbezett. Ennek során megállapította, hogy a törvényszék az eljárása során abszolút eljárási szabálysértést nem követett el, olyan, - az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására és a cselekmény minősítésére, illetve a büntetés kiszabására kiható, a vádemelést követően a bizonyítás törvényességére, az eljárásban résztvevők jogainak gyakorlását sértő vagy korlátozó - eljárási szabálysértést sem észlelt, amely az ítélet másodfokú érdemi felülbírálatának akadályát képezhetne volna.

[9] A Győri Regionális Nyomozó Ügyészség két személlyel szemben emelt vádat; tanú5 II. r. vádlott a 2021. október 7. napján megtartott előkészítő ülésén a vádirattal egyezően beismerte bűnösségét és lemondott a tárgyaláshoz való jogáról, a Győri Törvényszék a II. r. vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát végzésével elfogadta, és vele szemben B.142/2021/10/II. szám alatt kihirdetett ítéletével ugyanezen a napon az eljárást jogerősen befejezte.

[10] Terhelt I. r. vádlott az előkészítő ülésén nem ismerte el a bűncselekmény elkövetését, nem mondott le a tárgyaláshoz való jogáról, bizonyítási indítványt is előterjesztett tanú4

tanúkenti kihallgatására. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság 2021. november 4. napjára tárgyalást tűzött, amelyen az I. r. vádlott nem jelent meg, így a törvényszék a tárgyalást 2022. február 15. napjára halasztotta. Az I. r. vádlott azonban az elhalasztott tárgyaláson sem jelent meg, koronavírus fertőzésre hivatkozva, ezért a törvényszék új tárgyalási hatánapul 2022. április 7. napját tűzte ki. Ezen a tárgyaláson a törvényszék kihallgatta az I. r. vádlottat, ismertette a nyomozás során tett vallomását, kihallgatta továbbá tanú2 tanút, valamint a vádlott távollétében tanú6-t, akinek a vallomását utóbb ismertette az I. r. vádlottal, aki arra észrevételt tett. A 2022. június 21. napjára elnapolt tárgyaláson az I. r. vádlott ismételt nem jelent meg, azonban a védője kifejezetten kérte a megjelent tanú3, tanú5 és tanú4 tanúk kihallgatását, amelyre sor is került. tanú3 élt a mentességi jogával, míg a korábban az ügyben terheltként szereplő tanú5 a megfelelő figyelmeztetéseket követően tanú4hoz hasonlóan vallomást tett. A 2022. október 6. napjára elnapolt tárgyaláson a törvényszék ismertette a vádlottal a távollétében felvett bizonyítás anyagát, majd a titkos adatszerzés során rögzített felvételeket kívánta meghallgatni, egy felvétel lejátszását követően pedig a tárgyalást elnapolta 2022. november 15. napjára. Az elnapolt tárgyalást azonban az I. r. vádlott betegsége miatt a törvényszék nem tudta megtartani, majd utána folyamatos kitűzéseket és vádlotti beadványok miatti halasztásokat követően a következő tárgyalásra 2023. július 11. napján került sor. A tárgyaláson megállapította, hogy az előző tárgyalás óta több, mint hat hónap telt el, erre tekintettel tájékoztatta a jelenlévőket a tárgyalás megismétlés indítványozásának lehetőségére, amit a felek nem indítványoztak, majd ismertette a bírósági és nyomozati iratokat, meghallgatta a hangfelvételeket, míg tanú4 ismételt meghallgatására irányuló védői indítványt elutasította.

[11] Mindezekre figyelemmel megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során a szükséges bizonyítást lefolytatta, az ügy ténybeli és jogi megítélését megalapozó bizonyítékokat feltárta és a tárgyalás anyagává tette, további bizonyítás felvétele nem volt indokolt.

[12] Az elsőfokú bíróság eljárásán túl az ítéltábla vizsgálta az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét is.

[13] Ennek során megállapította, hogy a törvényszék az indokolási kötelezettségének eleget tett. Bemutatta és részletesen értékelte a vádlotti vallomásokat, azokat összevetette a tanúk vallomásaival, elsősorban tanú5 és tanú1 vallomásaival, valamint egyéb iratokkal és a lehallgatott felvételekkel. Helyesen állapította meg, hogy milyen pénzmozgás volt az I. r. vádlott és tanú5 között, melynek tényét maga a vádlott sem vitatta. Arra nézve, hogy miért adta ezt a pénzt tanú5 az I. r. vádlottnak, logikai hibától mentes az elsőfokú bíróság indokolása. Helyesen mutatott rá, hogy a tanúk az eljárás kezdetétől következetesen vallották, hogy az I. r. vádlott azért kért pénzt, hogy egy meg nem nevezett ügyésznek adja oda, annak érdekében, hogy az állítólagos kábítószer megtalálása miatt ne induljon büntetőeljárás tanú1 ellen. A vádlott azt hozta tanú5 tudomására, hogy már az elfogása is megtörtént tanú6 -nak, és szabadon engedésére is kell a pénz. A kék villogó használata, az autó megállítása, az állítólagos kábítószer megtalálása az árendőrök részéről egy jól felépített megtévesztés része volt.

[14] A tanú5 és az I. r. vádlott közötti találkozás tényét nem vitatta az I. r. vádlott sem, illetve tanú4 is megerősítette. Azt azonban, hogy erre miért került sor, az I. r. vádlott egy általa előadott vallomásverzióval próbálta magyarázni, amely azonban ellentétben állt a tanúk vallomásával. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ez a vádlotti előadás nem a valóságot tartalmazza, így azt nem is fogadta el. Ennek kapcsán rámutatott a törvényszék arra is, hogy a tanúvallomásokat tanú2 vallomása is alátámasztotta, aki 1 millió Ft adott tanú5nak, és arra is bízta, hogy forduljon a rendőrséghez. Ennek végül a tanúk eleget is tettek, is feljelentést

tettek a vádlottal szemben, annak tudatában, hogy az ügyész közvetett vesztegetése miatt ellenük is indulhat eljárás. Mindezeket az elsőfokú bíróság teljeskörűen és okszerűen mérlegelte, összevetve a leplezett eszközök alkalmazásából származó bizonyítékokkal is, és ez alapján helyesen állapította meg a tényállást, egyúttal helytállóan vetette el az I. r. vádlott védekezését.

[15] Az ítéltábla a törvényszék által megállapított tényállást a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok alapján csupán azzal egészíti ki, hogy az I. r. vádlott a [4] írt bűncselekményeket 2015. december 20. és 2016. június 17. között követte el, az [5] bekezdésben írt ítélettel 2 rb. csalás büntette miatt volt elítélve, és a bűncselekményeket 2019. március 31. napján követte el.

[16] A fentiek szerint történt pontosítással az ítéleti tényállás immár teljes mértékben megalapozottá vált, amely mentes a Be. 593. §-ban írt hiányosságoktól. A tényállás a bizonyítás anyagának megfelelő, ilyen módon az ítéltábla a Be. 593. § (3) bekezdése szerint a pontosított tényállás alapján bírálta felül az elsőfokú ítéletet, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt, mely tényállás azonos bizonyítékok mellett a fellebbezési eljárásban - a felülmérlegelési tilalom folytán - nem támadható és írható felül, az a másodfokú eljárásban is irányadó volt. Emiatt a felmentésre irányuló védelmi fellebbezések nem vezethettek eredményre, miután azok az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét támadták, a bizonyítékok újraértékelését célozva, lényegében megismételve az elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezést.

[17] Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerű következtetést vont le a vádlott bűnösségére és a terhére megállapított bűncselekményt is törvényesen minősítette, bár a megnevezése nem felel meg a Be. 561. § (2) bekezdés c) pontjában és a 61/2008. BK. véleményben foglaltaknak, ezért azt az ítéltábla pontosította. A jogi indokolás is kiegészítésre szorul az időközben bekövetkezett jogszabályváltozásra tekintettel azzal, hogy a bíróság a bűncselekmény elbírálása során a Btk. 2. § (1) bekezdésére figyelemmel az elkövetéskor hatályos büntető törvényt alkalmazta, tekintettel arra, hogy 2023. szeptember 1. napjától kezdődően a Btk. 50. § (3) bekezdése értelmében a pénzbüntetés egy napi tételének összegét – az elkövetéskor hatályos ezer forinttal szemben – legalább ezerháromszáz forintban kell meghatározni.

[18] Emellett azonban törvényes a bűncselekmény minősítése, és helytálló az ahhoz fűzött jogi indokolás is. Az irányadó tényállás szerint az I. r. vádlott tanúl és tanú5 részére is azt állította, hogy beszél majd ügyésszel, akin keresztül elintézi, hogy ne induljon büntetőeljárás tanúl ellen, arra hivatkozott, hogy befolyásolni tudja az ügyészt, és rajta keresztül az eljárás menetét, amiért pénzt kér. Ezen magatartás megvalósította a befolyással üzérkedést, jogtalan előnyt kér, arra hivatkozva, hogy hivatalos személyt fog befolyásolni. Helyes a minősítő körülmény megállapítása is az I. r. vádlott terhére, ugyanis azt állította, hogy a kért pénz az ügyész részére lesz átadva, vagyis megvesztegeti az ügyészt, hogy hivatali kötelezettségét megszegje és a büntetőeljárást megszüntesse. Indokát adta az elsőfokú bíróság annak is, hogy az ügyész miért hivatalos személy.

[19] A büntetés kiszabása során irányadó tényeket is nagyrészt helyesen tárta fel a törvényszék, további súlyosító körülmény azonban, hogy a vádlottat korábban is jogtalan haszonszerzésre törekvő, másokat megtévesztő magatartások miatt vonták felelősségre.

[20] A joghátrány meghatározása körében rögzíteni szükséges, hogy az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6. cikkelye szerint mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a bíróság tisztességesen, ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Magyarország Alaptörvénye is hasonlóképpen rendelkezik a XXVIII. cikkben, miszerint mindenkinek joga van ahhoz,

hogy az ellene emelt bármely vádat törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el, illetve ugyanezen elvek mentén fejtette ki álláspontját az Alkotmánybíróság is a 2/2017. (II.10.) AB határozatában.

[21] A bíróságnak ezért - figyelemmel a nemzetközi jog és az Alaptörvény rendelkezéseire, valamint az Alkotmánybíróság gyakorlatára - a jelentős, részben az elhúzódó nyomozás, valamint elsőfokú eljárás okán, részben Covid járvány miatt bekövetkezett öt év időmúlást mindenképpen értékelnie kellett a büntetés kiszabása során. A büntetési cél akkor érvényesül leginkább, ha minél közelebb a kiszabott büntetés az elkövetéshez. Jelen esetben azonban az ésszerű időn belüli elbírálás nem állapítható meg, figyelemmel a bizonyítási eljárás terjedelmére is. Mindezek alapján az ítéltábla lehetőséget látott a vádlottal szemben meghatározott joghátrány enyhítésére, és a büntetés középértékét el nem érő szabadságvesztést, valamint ahhoz igazodóan a közügyektől eltiltást szabott ki a vádlottal szemben. Utóbbi mellékbüntetés kapcsán a törvényszék indokolását a másodfokú bíróság annyiban egészíti ki, hogy annak alkalmazására amiatt került sor, mert a vádlottat a bíróság végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte, és a vádlott az előélete, valamint az általa elkövetett bűncselekmény jellege miatt méltatlan arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyen.

[22] Az ítélet további rendelkezései nagyrészt megfelelőek. Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék nem mindenben az anyagi jogi szabályoknak megfelelően rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről, ezért azt a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja értelmében megfelelően korrigálta. A pénzbüntetés alkalmazása törvényes, ugyanakkor az azzal kapcsolatos rendelkezések a Btk. 51. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel kiegészítésre szorultak annak rögzítésével, hogy ha a vádlott a pénzbüntetés megfizetésére engedélyezett részletfizetés vonatkozásában egyhavi részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetést vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni, és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatára a szabadságvesztés fokozata az irányadó. A vagyoneklobzás elrendelése is helytálló a 78. és 95. BK. véleményekben írtakra figyelemmel, azzal a pontosítással, hogy az intézkedést a bíróság az I. r. vádlottal szemben rendelte el. A további, az egyszerűsített felülvizsgálat tárgykörébe tartozó egyéb rendelkezések törvényesek, ezért azokat az ítéltábla nem érintette.

[23] Fentiekre figyelemmel az ítéltábla a Győri Törvényszék 2023. július 11. napján kihirdetett B.142/2021/65. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy – miután a tárgyalást meg kellett ismételni – mellőzte az ítélet bevezető részéből a 2023. július 11. napját megelőző tárgyalási napok feltüntetését.

[24] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban a kirendelt védői díjjal felmerült bűnügyi költség viselésére a vádlottat a Be. 574. § (1) bekezdés, valamint a Be. 613. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

Győr, 2023. október 11.

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke

Dr. Élő András sk.
előadó bíró

Szalai dr. Joánovits Krisztina sk.
bíró

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és a Győri Törvényszék 2023. július 11. napján kihirdetett B.142/2021/65. számú ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2023. október 11.

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke